

Nummar 17.
18ad jakkegærdde.

Dastgo son læi boattemen dam balgga mielde.

Ja son viegai ouddali ja goarñoi bajas muttom morbærmurri, vai son ožuši oaidnet su; dastgo son læi boattemen dam balggamielde. Lukas 19. 4.

Go mi lokkat muoittalusa Lukas 19 kapitales, oaidnet mi Jesus vagjoleme Jeriko ēada. Manne læi su gæino bigjum ravvas daggo mæddel? Jo, dobbe læi okta siello mi aibaši oaidnet Jesusa. Dat læi oaivvamuš-tuollar Sakkeus. Son læi ucce sāddost, ige sattam olbmuid diti oaidnet su. Mutto dal læi sāddam imašlaš gaibbadus Sakkeusest, danne oaidnet mi su viegamen ouddali, ja goarñomen murri, atte son galgai bœssat oaidnet Jesusa. Dastgo son læi boattemen dam balgga mielde.

Okta hærvæs sadne miggide maid mi berrek mærkašet. Jo, nuft læi Jesusa londolakki. Su gæino manna alo daggo mæddel, gost son oaidna ovta sielo mi haleda su maŋŋai. Go Jesus bodi dam baikai, gæčasti son bajas ja celki: Sakkeus! Gača ja nieja vuolas! Dastgo mon berrim odne orrot du viesost. O, mon orrom oainemen Sakkeusa dam boddo. Dam sainai go son duoivvui, atte oaidnet Jesusa dušše čalmerovkalam boddia, orrostia son jasar dnu da suina. O, maggar hærvæs

Korsfjord'ast:
15ad SEPTEMBER 1916.

dœivadæbme, okta suddolaš ja Jesus.

Ja mi oaidnet atte Sakkeus duaibmata vuolas ja vuostaivalda Jesusa iloin. Lækgo don rakis siello dakkam dam sæmma? Don daiddat čokkat dobbe bagjen, cepeosko ja appadus siste. Muitte atte dat lædu Jesus læ boattam bæstet. Si gæidno manna jure mæddel du vaimo-uvsa odne. Aiggot don dakkat nuftgo Sakkeus, niejat vuolas, ja dovdastet du suddo, ja vuostai valddet bestujubme iloin. Dat sāddai stuora æerotus Sakkeusa vaimoi ja sidast. Dat mi oudal læi okta suddo tempal, sāddai dal okta Ibmel orrum-sagjen. Ja go si oidne dam, nūmuregje si buokak ja celke: Son læi mannam orrot suddolaš olbma lutte. Mutto maidnojuvvum lekus su namma, dat læi suddolačcaid maid son bodi bæstet. Damditi čuožžo logad versast. „Dastgo olbmu bardne læ boattam occat ja bæstet dam, mi læ lappum.

(Alma Hermansen).

Gost Ibmel i gavno.

Okta bilkedægje bodi ovta gærdde ovta baiman lusa, gutte čokkai ja logai bibaleš. Bilkedægje dajai: „Mon addam duŋne ovta muorje, (æple) jos don mattak dajat munŋe gost Ibmel gavdno!“ „Ja mon addam duŋne guokta,“ vastedi baiman, „jos don mattak dajat munŋe gost Ibmel i gavno.“ Bilkedægje dam i mattam.

Mutto okta ucca gandaš mati

Ansværlig redaktøra:
F. LUND.

dam. Son sāddai jerrujuvvut: „Mattakgo don daijak gost Ibmel i gavno?“ Ganda vastedi: „Ibmel i gavno dam ibmel mættoma jurddag est.“

Vehaš „gonagaslaš“. Dronning Sofie.

Dat bajas aleduvvum Jesus nagada gæsotet buokaid ječas lusa, dam ædnama oaivvamuža nuftgo dam vuolemuža ja hæjomusa. Maidnujuvvum lekus su namma!

Dat ruotalas bappa B. Waldestrøm, gutte lagabuidi 50 jage læ læmaš læška-dronning lakka, læ maidai muittalam čuovvovaža „Chicagobladdai.“ Dam rajest go Ulrika Cleonoras jami i læmaš vis-saset ruota dronning mi læmaš nuft rievtalaš kristalalaš go droning Sofie. Buok kristalaš doaimatusak ožžu su væke. Son læi okta fria kristalaš, ige son berustum dast maidege, man osko čerddi si gulle.

Ouddalaš su jabmem saddi son čuovvovaš dærvuodaid dam britalaš bibalsærvvai Londonest: „Mon læm dovdam haledusa sad-det ovta duodaštusa mu oskom birra ja mu arvostadnema dam bassečallagest. Mon im sate dam dakkat æra lakai go čallaga ječas saniguim: Dak bassečallagak sat-tek dakkat du vissesen bæstet osko bokte Kristus Jesus ala. Dat bassečala lœ sisabossujuvvum Ibmelest ja avkalaš oapatussan j. n. v.“ *

Okta gonagaslaš duodastægje.
Dronning Hollandast finai

ovtagærde Parisast ja čajeti dobbe, atte son i hæppanaddam dovdaštæmest su oskost.

Son finai ovta bæggalmas jabmam havde alde bigjamen ovta kransa dam munitobazze ala, ja dobbe addi son su duodaštusast su bæstes birra.

„Man havskes jurda“, celki son, „atte mi diettep ječamek læt okta dam ælle osko siste Kristus ala. Dat adda migjidi vuoiggatvuoda goččeduvvut vuoinalaš mannan min oudeb vanhemin, gæidi mi dovddap čiegħalil gudnegelbolašvuoda, ja dat rakada ovta badde mi čadna mu okti mu vieljaiguim ja oabbaiguim dam ædnamest. Mi gudep læk čoagganam dam munitobazze birra, aiggop bajedet min vaimo Ibmel ja oudemusta occat su gudne. Obba vaimostam savam mon juokkehažži, gutte osko Jesus Kristus ala nuftgo su lonistægje, atte sin osko nanosmuvaši, ja atte mi buokak saddašeimek æmbo ja æmbo angerak min duodaštusast bæste birra.

*

Okta gonagaslaš loppe.

Gonagas Georg dat 5ad læ okta biballokke. Okta bræva læ almostattujuvvum ovta sekretærast London bibalmišsonast, mast gonagas nannida ovta Jöbe, maid son jagest 1881 loppedi su ædnai, dronning Aleksandrai, atte son aigoi lokkat ovta kapittala bibaldest juokke bæive, ja atte son manqel læ doallam dam loppadusa. Olmuš satta dal oaidnet šaddoid sane duojest su bæivalaš ællemest.

*

Gonagaslaš goččum.

Oudeb jakkečuode algost bodi okta engelas bappa ruoktot Indiast. Son bodi ovta bæive sagaidi daina ibmelbalolaš hertugin Wellingtonest, bajeldasfievredægje daina engelas soaldatin Napoleon vuostai. Sagastallam šaddai maidai mišsona birra, ja bappa celki, atte i son berustam dast ollo; dat læ dušše duššalaš jallaynotta. Mutto dalle son bæsai gullat.

„Ruovddehertugen“ nuftgo si

goččudegje su, celki: „Mu hærra, du gonagas vazzimgoččum čuogja: Mana olgsu buok mailbmai, ja dat læ hæjos soaldat, gutte i jägad su gonagasas goččuma!“

„Nuorttanaste“ redaktøra ja Sami jottesardnedægje, Ole Andersen, læ dal luopam dam mailme. Mon aigom čallet moadde muittosane su birra.

Ole Andersen, daihe Andras-Ovla, nuftgo son ješ sami vuogi mieldie goččodi ječas, i šaddam boares olmajen. Son bodi erit sardnedam-ræisost Buolimagest 29. august, hævvani Dædnoi dobbe. Dat saka læi lossat Sami ustebidi gullat, ja losemus diettalas su bærraši ja su manga ustebidi. Lund-rokke „gavnai“ Andras-Ovla Dænovuonast ja valdi su mieldes Vesteraali. Dobbe læi son bokstavabardde monaid jagid „Nuorttanaste“ doaimatusast, gost maidai „Sagai Muittalægje“ prenttejuvvui. Fuolalažat dagai son su bargos ja læi, oažžo dagjat, Lund'a olgiš gietta. Andras-Ovla læi rambbe juolgest ani soabe. Manqelgo son læi Bodægio buocceviesost ja opererijuvvui, njuolgai juolgge ja buorrani mælgadi nuft at son sati sobbekætta vazzat.

Andras-Ovla dovddai atte Ibmel ravkai su sardnedet su Sameolbmudi. Son vaci muttom mano bibalskuvlast ja garvvi ječas dam barggui, ja angervuodain ja fuolalažat jodi son Sameædnam vuonain ja duoddarin Ibmel sadnin. Son šaddai Lund'a oskaldes sagjases ja manqes čuovvo ja dam bargo vulde gudi son dam mailme. Son læi maidai Lund'a jabmem manqel „Nuorttanaste“ redaktøra. Su namma berre muittajuvvut gittavašvuodain.

Mon gutte čalam dam bitta, im dovddam Andras-Ovla personnalažat, ja daddeke dovdam mon mælgad burist su mielalage, su jurdagid ja su oaivaldagai ællem harrai. Buok daid dovdam mon

su čallagi bokte. Son læi duodalaš Ibmel sane sardnedægje. Sardne olbmain geck sin jottem mokesit suina gavdnadægje, i læm goassege oera go buorre su birra cælkket. Son læi okta albma Sabmelaš. Son rakisti samegiela ja Samesoga. Manga bitta læ son manqel aiggai čallam darogiel avisadige, gost son olbmavuodain čuolla sami bæle. Dat læ dakkan mu mili nu buore lokkat daid. Son læi maidai čallam ovta bitta dam girjai „Finmarken for Kristus“. Dast muittal son „Same manai“ dillalašvuoda birra daggarduodalašvuodain atte gal vel su vuostai čuožžok daina ašin ferttijek orostet ja jakkegoattet sudnji.

Su sogadovddo læi stuores. Mon muittam dalle go mon legjim redaktøra „Sagai Muittalægje“ st, de legjim mon muttomin čallam ovta bitta Same soga birra. Buolle angervuodain, gosi buosasvuodain legjim mon govvedam Same soga dile ja avčom ječam olmuid morranet nakkari siste ja algget ollaset ærost adnet sin vuoinalaš arbe. Dast manqelest ožžum monbræva Andras-Ovla'st gi gittali, ja gittali mu dam bitta oudast.

Ja dal læi son jabmam. Bære arad, viggap mi dagjat. Minnielast orro son livče ain sattam ollo dækkat. Son læi dego æskalaggam. Mutto mi æp daide oainep buok. Agalašvuoda idedest mi æskalæsa bæssap diettet mangadinka maid mi æp dabe adde.

Buristsivdneduvvum lekus sunnma go son muittajuvvuu. Jagito lekus sdnji buok burid oudast maid son čajeti Sami olmušsokki. Son i vagjaldattujuvvu nufarga.

A. Larsen.

Alaska.

Hr. redaktøra!

Bivdam sagje dam min ucca bladaši ja savam atte Ibmel burist-

sivnedifē daid blaðe bargid, gæk bargit stuora viðsalynuðain dam blade, dastgo læ vegjulað. Soames alga dabege jurdæsgoatit sielos dillalaðvuða hærrai ja jorgalet jurdagides Ibniela guvlo, dastgo Ibnieli i læk mikkego vægjemættom, sudnji lægæpas dakkat dam mi læ olmoids vægjetmættom.

Muittalam dabe læmað dam dalve mærkalað buollaðat, ja giðdat læmað maida hirbmáti buollaðat ja borgat vaiko mi læt 500 mila lulleles go N. Bals, ja Isak Hætta læ fast 500 mila davelis go Nils Bals. Dobbe læt miðusse golbma sammi.

Dam have loapatam mon ja hætam, čalemest ja savam likko ja burist-sivdnadusa, buok blaðe lokkidi. Vaimolað dærvuðaiguim buokaide gukken ja laka.

Peder Larsen Ante.

Troandemest.

Rakis sameustebidi!

Mon aigom čallit veħas min æcalas vielja Ovla Andras birra, nuftgo dat manemuð mutto bagze, danditi go mon dovdim su hui burist.

Mon legjum dobbe sardnedegjen Salma 112, 6, jabine havdadubme bagjel 10. bæive september manost 1916 Skjolddehavnast, Vesteraalast. Su læska ja guokte mana ja ollo olbmuk ustebak lægje čuovvum su rumas dam manemuð (vuoinja dusa baikai) vuoinjadam sagjai. Vanhurskas olnus galgga læt agalað mutton. Buok vægalað Ibniel lekus gitos agalažat.

Mannain čavča dat gudne olmai ja mon, moai ledne fidnam su riegadam baike oappaladdame su boares rakis ædne ja fuolkit su ječas olnus sokka godde. Im goassege vajaldatte mon dam burist sivdneduvvum čoga-galmasa, mailme buoremus girje birra. Sardnedet Ibniel basse sadne samegielli samevaimoidi. Matt. 11, 28 ja Hebræalažgirje 4. kap.

Dal mon halidam muitalet, min rakis sameustebidi veħas čembo min æcalas Ovla Andras birra. Son læ riegadam Lavvonjargast, Dæno bapagieldast 13. mai 1885. Su vanhemak læk mærra samek; mutto ouldal go son riegadi massi son su ačes, nuft atte son i bæssam oaidnet su. Son læi dusse gullam atte ačče sust læ læmað. Su ødne bacci dølle oarbesen vidain

manaq, im maina ænačak legje sinavak ja heittugak, nuft atte su birggem lake læ læmað manga lagað, mutto son læi dalle juo bigjam su dorvas sudnji gutte læi oarbabsid suogjalægje. Guokte vakko mannel boadnja jabbema (hævvanaeme merri) riegridi Ovla Andras. Son læi dat aidno bardne manna. Riegridædin juo doyundai, atte Ovla i læm oalles dærvas, sust læi vikke juolgest. Dalkastægje i sattam maidege dakkat, su mannavuða agestes ferti son juo algget sobbin vagjollet, son læi skierbma (lames). Ja su ællem læi vaivalað; mutto buok dam siste læi son alelassi virkkoi. Ja 14 jage agest šaddai son konfirmierjuvum. Go skuyla læi mæddel, de bagjani su lutte dat hallo atte bæssat muttom lagað oappi, nuft atte son mati hægas æletet; mutto gosa ja maina? Alma dasa galgai sikke rutta ja æra, nuft atte dat i šaddam aiðo dallan. Guokte jage mannel šaddai son lokkat »Nuorttanaste« alde, atte sameganda occujuvvu prentin oappi Sigerfjorast. Dam birra čalla son jes nuft: »Im læk mon goassege læmað nuft ilost. Hendriksen munji dieðeti dam dieðetusa »Nuorttanaste« alde, ja loppede vela mu vœkketet dokko jos mon dattum ja vela stuoreb šaddai su illo mannel, go son ožžui čallak redaktør Lundast, atte son galgga boattet viežžat su lusas sæmما giða. April manost 1901 jottai son »Nuorttanaste« olgsus adde mielde oarjað prentim oappi »Nuorttanaste« prenttim rakkanusi sæmما lames go ouldal, soabbe gieda vuolde. (Embo).

A. Wangberg.

Smalfjorast.

Vuovida-gorralagak bagjabælde. Vuodna olgsus gost guokta njarga cokkiba okti. Stuora jokka baldast, jokka mi golgeda dam stuora čolmejavrest, gukkeu bagjen duoddarest — dast læ muttom ucces, suogjes havskes sida, gost gidda dam ragjai orru golbma havskes duttavað olbinu — dal læ dast dusse guokta — ja soai æva læk ilost. Vuoras same-agja, ouddalað oapatægje Samuelsen oroi dast akaines ja su aino nieidaines gæn namma læi Kare. Kare læi vanhemides stuoremus hærvva. Viðsalet, jaskedet ja rafhalazat aitardi son su boares vanhemides. Alo sidast, alo sida bargost. Alo ačes

mielde bargost- ja ædnes mielde stobost ja navetest.

Kare buoceai fakkistaga, ja gæve bæive gæcest læi son jabmam. Sanek rak vailluk go olnus galgga namatet daggar nieida go Samuel-Kare. Mu mielast orro alo atte go olnus satta cækket: „Son læi-daihe læ-čaða sivo nison“ atte bære ollo celkujuvvu. Mutto jos dat sadne matta sistdoalak dam maid mon oaiveldam, de aigom mon dagjat nu ollo: „Kare læi oalle siega, čaðabuorre nison nuft atte su lagað harvve gavdnjuvvu. Son læi daggar atte olnus færti rak crostet, logje ja rafhalaz sikke sanides ja daðodes siste. Buok su mænnodæbme dagai milli nu buore. Kare sarnui alo samegiela, vaiko son burist sati daro, son ani maidai alo sami biktaid. Kare'st læi stuora, čaba soga-dovddo. Damditi ani son ollaset sikke same biktasid ja giela.

Mon læm dal viggam namatet daid dabid mai gæceld. Kare šaddai šiga olnučen — su jaskes rampaikættes ællem, — mutto mi Kare læ su sidast, su vanhemidi, dam mon im satte muittalet. Imge mon satte dænge, im ovta gærde viggage gevvedet dam morraða, mi dam oarbes baorrás guovtost dal læ, ja maid soai vissa gukeb aigid doyddaba. — Mon sattam dusse cækket:

Sku mot himlen, løft dit øie,
over Jordens dunkle stier;
Glem ei kronen, du har faat,
ak, hos Gud blir alting godt!
Maa end sjælen her sig böie,
under sorgen, mens du bier,
aller deiligest hjemmet er,
naar du gjennem taarer ser.

Sku mot himlen, ak, hvad eier,
du vel her i støvets hytter!
Alting visner jo om kort,
deiligest drøm maa flagre bort.
Men naar striden bliver seier,
og du korsets stier bytter,
skal din sjæl i evig fred
mættes av hans kjærighet.

Sku mot himlen, se, han kommer,
alt det vaares nu deroppe!
Var end natten mørk og lang,
deilige bliver himlens sang.
Da slaar ut i lyse sommer,
alle hjertets visne knoppe,
hvad du længted, hvad du grød,
glemmes i hans salighet.

Rafhe lekus Samuel-Kare muittem birra, ja vaimolas savain must vække ja jedđitus dam guokta boar-räsi sodno stuora morrašest.

Thora Amble.

Mailme-soatte.

Graekenlandast.

Gonagas i duosta guorret su sloattas.

Dat siskaldas moivvi en baigjana. Gonagas Konstantin varjaluvvu su šloattastes, infanteri, kavalleri, ja artilleri soaldatin.

Tuiska aimo-skipat

Engelanda bagjel.

Tuiska aimo-skipat læt gird-dam Engelanda kysta bagjel, ja vuolas luoittam bombai, ja granat-tai. 128 persovna goddujuvvujek, ja 99 sarjaduvvujek.

Guokta stuora aimo-skipa læt vuolas baććujuvvum, stuora illo vuolde.

Ruošalažak

œi læk sattam čajetet dam maneb aige nuft stuora oudastmannain nuorttafrontast, ærebgo Karpatar-varin, gost si læk veħaš aednam-bitta valddam ja soames fangaid. Mutto i dal læk nuft alkke, go ruošalažak dal maidai fertte væketet rumænialažaid bulgariažaid vuostai.

Italianalažak

læk maid dakkam ucceb vuoto. Si læk fast alggam stuoreb famoin mannat østerrikalažai vuostai ja læk valddam moadde duhat odda fangaid. Sin gæidno læ ain gukke Triest gavpugi, maid si halidek targa oažžot ječasek oamisen.

Finmarkost.

Tuiska čaccevnolles soatte dampak, baććalet ja vuogjudet. Fragta-dampaid, olgobæld

Finmarko kysta.

Hainnerfesta blađek muittalet, mannam vakko, atte golma lasta-dampa læt torpedejuvvum, olgobæld Me-havna ja Sletnesa. Si boatte Arkan-gelest muorralastain; okta galga læt

engelas, ja goakte darodampa. Olbmuk galle galgek læt birgejuvvum.

Vidasebbo muittaluvvu, atte dat golmad dampa »Knut Hilde« Bergen-est, govddoi lasta alde, ja galga læt sisä birgejuvvum Tanai. Dam engelas dampa mi galga læt vuogjuduvvum, vailo æmbo diedetus.

Grækalaž soaldatak Tysklandi.

Dast manemusta mūttali okta berliner-telegramma, atte okta grækalaž, dat 4ad armekorps læ ječas ad-dam tuiskalažai halddoi ja nuft badde dolvnujuvvut Tysklandi. Ašen galgga læt dat, atte si (dat armekorps) ferti-jegje nuft dakkat, go dak alliertak Grækalandast bakkijek oudast famo-lažat ja adnek oaivalažvuða dam rika bagjel.

Guokta Norga dampa vuogjuduvvum.

Okta dampa Bodøijost, ja okta Kristianast læt baććajuvvum, ja vuog-jum Kanalast. Olbmuk gal læ birgejuvvum.

Soatti loappa.

Dat bæggalines spovvijægje madam de. Thebes, čuožžota atte soatte galga nokkat ovdalgo dat jakke læ vassam.

Dat 3mad soattedalvve.

Karpater-frontas muoittaluvvu at dobbe ju læ muotta.

Blade lokket

berrijek berloštemin gæččat dait feilad mak bokstaveremes, ja olgsu addemes gavdnojet dam blađest. Dastgo mon im læk sainegielli famolas, ja damditi ferttem adnet æraid vækken, i matte ūaddat buorret. Nils Olsen ja Anders Murberg, Korsfjordast, soai lokkaba korrektura, ja maida jorgalæva muttom bitta samegielli. Soai dakkaba dam iloin, ja nu buorreimusat go soai satteba.

Red.

*

Damdit sauneustebak gukken ja lokka, geččet gierdavažvuðain dam barggo ala. Dastgo moni æm læk mannam jorgalam oappas, ja samegiel čallain skuvlast.

N. O. ja A. M.

Halbbe!

Juokkehaš gi dal dinggu „Nuorttanaste“ nubbe jakkebællai dam jage, ja maksu

50 evre,

oažžo „Nuorttanaste“ oðdajage rajest (buok nummarid) dam sæmma hadde oudast. Juökke sab-melaš berre dal ainas doabmat dinggut blade. Dat ūadda halbes bladde, dušše 50 evre jakkodagast. Mana dal dallanaga lagamus poastarappe lusa ja dinggu „Nuorttanaste“ nubbe jakkebællai ja mavse sæmmast 50 evre. Daggar-brævak mannet portofria poastast. Dust i læk æra olgusgollo go dušše dat 50 evre.

Dinggu dal „Nuorttanaste“.

Diedetusak:

Guovddagæidno suokkan værrogæssit sattit maksit væraid Bossekopis čakčamarkan aigi dainago kasserer lædam aige Bossekopis ja vuostavaldda væroid.

Bossekop 1. oktober 1916.

K. K. Hætha, kasserer.

Okta oasse samegiel David-salmak, olgsu juokkojet. Guotte 50 evre frimørkai sadde, son oažžot ovta, poastas saddijuvvum.

Nuorttanaste ekspedition,
Korsfjorden, Altenfjord.

Naydenakik

sikke guovččain, gumpin, albasin, gedžkin, ruksis—rista—čappis ja silbarevanin, vilgis—ranis—alik ja čappis—njalain, čævrain, nedin ja buoida-gin ostojuvvujek must alimus haddidi.

Sadde navdenakkid poasta mælde munje deika gæččadubmai, de alimus haddik mærreduvvujek daida ja dieđetuvvu æigadi.

Jos son dntta fallojuvvum haddidi, de saddejuvvu ruttamakso sudnje, mutto jos i, de ruoktotsaddejuvvujek nakkik franeo.

Buok æra sorta nakkik maid ostožik alimus haddidi.

S. A. Samuelsen,
Karasjok.